07 සමාජය අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා විද්‍යාත්මක ප්‍රවේශයක්

සමාජය නිරන්තරයෙන් වෙනස්වීම් වලට බඳුන්වන දැඩි සචලතාවයකින් යුතු ව්‍යුහයක් ලෙස මේවන විට අපි හඳුනාගෙන සිටින්නෙමු. විවිධ සමාජ විද්‍යාඥයන් විවිධ දෘෂ්ඨි කෝණ ඔස්සේ සමාජය පිළිබඳ මතවාද ඉදිරිපත් කරන ලදි. මේ සියල්ලට පසුබිම් වූයේ සමාජය පිළිබඳ ඔවුන් සිදුකල අධ්‍යයනයන් ය. ස්වාභාවික විද්‍යාවන් සඳහා පර්යේෂණ ස්ථානය විද්‍යාගාරය වුවද, සමාජවිද්‍යා පර්යේෂණ වල පර්යේෂණාගාරය සමස්ථ සමාජයම වේ. නිරන්තර වෙනස්කම් වලට බඳුන්වන සමාජය අධ්‍යයනය කිරීම ස්වාභාවික විද්‍යා අධ්‍යයනයන්ට වඩා දුෂ්කර කර්තව්‍යයකි. සමාජ විද්‍යා පර්යේෂණ වලදී පාලිත තත්ත්ව යටතේ පර්යේෂණ සිදුකිරීම ඉතා ගැටලු සහගත වී ඇත. එයට හේතුව එක් සාධකයකට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක බලපෑමට පර්යේෂකයා මෙන් ම පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයද නිරතුරු ව භාජනය වීමයි.

මෙම පසුබිම හමුවේ සමාජය විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයකට ලක්කිරීමට පෙර සමාජය තුළ වෙනස්වීම් සිදුවන ක්ෂේත්‍ර එය ආනුභාවික හේතුන් හා බලපෑම් පිළිබඳව ද මූලික අධ්‍යයනයක් සිදුවිය යුතුය. නොඑසේ නම් අධ්‍යයනයට අපේක්ෂිත කරුණු පර්යේෂණය අතරමගදී ව්‍යාකූල වීමෙන් පර්යේෂණය අත්හැර දැමීමට හෝ ප්‍රතිඵල විරහිතව අවසන් කිරීමේ අනතුරක් ඇතිවේ.

සමාජ විද්‍යා පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයට ප්‍රවේශ වීමට අපේක්ෂා කරන භික්ෂූන් වහන්සේ නමක් අනිවාර්යයෙන් ම තමන්ගේ අධ්‍යයන ප්‍රවේශයට පෙර එයට අයත් වන වටපිටාව පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් ලබා තිබිය යුතු ය. මෙම පරිච්ඡේදය තුළින් ලාංකික භික්ෂු සමාජයේ අවධානයට ලක්විය යුතු පර්යේෂණ ප්‍රවේශයන්ට ආනුභාවික වන ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳව යම් හඳුන්වා දීමක් සිදුකෙරේ. එමගින් අපේක්ෂා කරනුයේ විවිධ හේතුන් නිසා අනවරත වෙනස්කම් වලට ලක්වන සමාජ සංසිද්ධි ප්‍රමාණය අධ්‍යයනයට පාදක විය යුතු ප්‍රස්තුතයන් හඳුනාගැනීමට ඉඩකඩ සැලැස්වීම ය.

7.1. සමාජය හා පුද්ගලයා අතර සම්බන්ධය

පුද්ගලයෙක් යනු සමාජ සත්ත්වයෙකි. පුද්ගලයා සමාජයට අයත් ය. ඔබ ද පුද්ගලයෙකි. ඒ අනුව ඔබ ගෙදර දී දෙමාපියන්ට ආදරණීය දරුවෙකි. සහෝදර සහෝදරියන්ට සහෝදරයෙකි. ස්වකීය අත්තාට, අත්තම්මාට දඟකාර මුණුබුරෙකි. නැන්දාට, මාමාට, බාප්පාට, පුංචිඅම්මාට ඥාති පුත්‍රයෙකි. යහළු යෙහෙළියන් අතරෙහි යහළුවෙකි. පාසලේ දී ගුරුවරයාට ශිෂ්‍ය යෙකි. පංතියේ සහෝදර යහළුවන්ට යහළුවෙකි. පන්සලේ දායකයෙකි. ගමේ දී ගම් වාසියෙකි. ඔබ සාමණේර නමක් නම් ලොකු හාමුදුරුවන්ට කීකරු ගෝලයෙකි. පැවිදි සහෝදර හිමිවරුන්ට පැවිදි සහෝදරයෙකි. යහළු හිමිවරුනට යහළුවෙකි. පිරිවෙනේ දී ශිෂ්‍යයෙකි. ගමේ දායකයන්ට පොඩි හිමිනමකි. ගෙදරට ගෙදර බබුලුළුවන, දෙමාපිය ඥාති පරපුරට සැනසුම ගෙන දෙන දයාබර පොඩි හාමුදුරුවන් ය. මේ අනුව ඔබ හුදකලා වී නොමැති බව වැටහෙනු ඇත. අවට සමාජය ලෙස හඳුනාගනු ලබන්නේ මෙම සබඳතා ජාලයේ සමස්තයයි.

හුදු මිනිස් එකතුවක් සමාජ විද්‍යාවට අනුව සමාජයක් නොවේ. බස්රථයක, දුම්රියක, බස් නැවතුම් පොළක මිනිස් එකතුවක් බොහෝවිට දැකිය හැකි ය. එහෙත් එවැනි තැනක් සමාජයක් නොවේ. සමාජයක් වීමට නම් මිනිසුන් එකිනෙකා අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් හඳුනාගත යුතු ය. සමාජ ක්‍රියා හා ප්‍රතික්‍රියා තුළින් හෙවත් අන්තර් ක්‍රියාවන් (Interaction) තුළින් අන්‍යෝන්‍ය සබඳතා ගොඩනැගේ.

"සමාජයක් යනු අන්‍යෝන්‍ය ක්‍රියාකාරකම් හා බැඳී පවතින කිසියම් ඵලදායි අරමුණක් සහිත දිගුකාලීන සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගත් නිශ්චිත සීමාවක් තුළ ක්‍රියාත්මක ඒකකය වේ."

රැල්ෆ් ලින්ටන් (Ralph Linton) නම් සමාජ විද්‍යාඥයාගේ ඉහත නිර්වචනයට අනුව එකට වැඩ කිරීම හා එකට ජීවත්වීම තුළින් අන්‍යෝන්‍ය සබඳතාව ඇතිවන බව පැහැදිලි කරයි.

යම් සමාජයක සාමාජිකයෙකු කරන ක්‍රියාවකට එම සමාජයේ ම තවත් පුද්ගලයෙකු දක්වන ප්‍රතික්‍රියාව පළමු පුද්ගලයා බොහෝ විට හඳුනාගෙන සිටී. මෙය අන්‍යෝන්‍ය හඳුනාගැනීමයි. මෙය කලක් එකට ජීවත්වීමෙන් හා එකට වැඩ කටයුතු කිරීමෙන් ඇති කරගත් අවබෝධයකි. ඔබ උපන් දා සිට ඔබේ පවුලෙන් සමාජය හඳුනාගන්නෙහි ය. යන එන, කන බොන,

අදින පළඳින ආදී සමාජ සිරිත් සියල්ල ඉගෙන ගෙන එම සමාජයේ සාමාජිකයෙකු වන අතර තම සමාජයේ උරුම කරගත් හුරු පුරුදු නිසා ඔහු හෝ ඇය එම සමාජයට අයත් කෙනෙකු බවට පත්වනු දක්නට පුළුවන.

සමාජය හා පුද්ගලයා අතර ඇති සම්බන්ධතාව කතා කරන විට සමාජානුයෝජනය (Socialization) ද වැදගත් ය. ඇත්තෙන් ම පුද්ගලයා සමාජ ජීවිතයට හුරු කරවන්නේ සමාජනුයෝජන ක්‍රියාවලිය තුළිනි. ලොව කිසිම පුද්ගලයෙකුට තනිවම සමාජ හුරු පුරුදුවලට යොමුවීම කළ හැකි දෙයක් නොවේ. පවුල, සම වයස් කණ්ඩායම හා පාසල තුළින් පුද්ගලයා ලබාගන්නා දැනුම මගින් සමාජයට පුද්ගලයා සම්බන්ධ වේ.

සමාජය හා පුද්ගලයා අතර සම්බන්ධතා විමසා බැලීමේ දී ද්විතීයික සමූහ පිළිබඳ තොරතුරු සොයාබැලීම වැදගත් වේ. ප්‍රාථමික සමූහයක් තුළ විද්‍යමාන අවිධිමත් ප්‍රාථමික ස්වභාවයට වඩා හාත්පසින් ම වෙනස් වූ තත්ත්වයක් උසුලන සංවිධිත ඒකකයකි, ද්විතීයික සමූහ (Secondary groups). පරමාර්ථ අතින් බලන විට ද මෙබඳු සමූහයක පවතින අරමුණුවල දැකිය හැකිවන්නේ පෞද්ගලික බවක් නොව පොදු බවකි. වෙනත් ආකාරයකට දැක්වුවහොත් පොදුවේ සමූහයේ වැඩි දෙනෙකුට බලපානු ලබන කණ්ඩායම් හෝ අරමුණක් වෙනුවෙන් එම සමූහය කැප වී සිටිති. අනෙක් අතට සාමාජිකයින් වෙත පවතින පෞද්ගලික අපේක්ෂාවන් ආදියත් ඕනෑ එපාකම් ආදියත් පොදුවේ පිළිගත් ක්‍රියාමාර්ග තුළින් ඉටුකරගැනීමට ප්‍රයත්න දැරීම මෙබඳු සමූහයක දක්නට ලැබෙන දෙයකි.

පොදු අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට විධිමත් නෛතික ක්‍රියාමාර්ග පටිපාටියක් යොදාගැනීමත් ද්විතීයික සමූහයක හඳුනාගත හැකි ලක්ෂණයකි. නීති රීති විධිවිධාන මගින් එබඳු ක්‍රියාවලි හඳුනාගත හැකි ය. මෙයින් සාමාජිකයන්ට හිමි තත්ත්ව කොටස් හා කාර්ය කොටස් කවරේ ද යන්න පහදා දීමත් සිදු කෙරේ. ද්විතීයික සමූහයකට අයත් සාමාජිකයින් එම සමූහය සමග පවත්වනු ලබන සම්බන්ධතාවල නිශ්චිත අංශයක් දක්නට ලැබීම ද විශේෂ ලක්ෂණයකි. මෙවැනි සමූහයක පුද්ගලයා සමූහය සමග සම්බන්ධතාවක් පවත්වනුයේ නියමිත කාර්යයකට අදාළ ව පමණි.

ද්විතීයික සමූහය සංවිධිත ඒකකයක් බැවින් එහි සමාජිකයින් වෙත පැවරෙන තත්ත්වයන් හා කාර්ය කොටස් නෛතික විධි විධානවලට අනුකූල ව අන්‍යයන් වෙත පැවරීමට ද බලය ඇත. අවමංගල්‍යාධාර සමිතිය, පාසල් ගුරුදෙගුරු සමිතිය, වෘත්තිය සමිති සහ ද්විතීයික සමාජ තුළින් සබඳතා පැවැත්වීමෙහි ලා අනුපමේය මෙහෙවරක යෙදෙන අයුරු දැකගත හැකි ය.

7.2. බුදුදහමේ දැක්වෙන ගිහි පැවිදි සම්බන්ධය

බෞද්ධ සමාජය භික්ෂු, භික්ෂුණී, උපාසක, උපාසිකා යන සිව්පිරිසෙන් සමන්විත වේ. මෙම සමාජයේ සාමාජිකත්වය ජාති, කුල, වර්ණ අනුව සකස්වූවක් නොවේ. ගිහි පැවිදි යන බෙදීම පාදක කොට ගෙන ආරම්භ වූ මේ සිව්පිරිස ම එක සේ වැදගත් විය.

බෞද්ධ සමාජයේ ප්‍රධාන ඒකකය ගිහි සමාජයයි. ඒ නිසා එය මහා සමාජය ලෙස අපි හඳුන්වමු. සියලු ම දෙනා උපදින්නේ ගිහියන් වශයෙනි. මෙම සමාජයේ ප්‍රධාන සමාජ සංස්ථාව පවුල් ඒකකයයි. න්‍යෂ්ටික පවුල ලෙස හඳුන්වන මවුපිය සහ දරුවන් අයත් වන කුඩා සමාජය එක් මූලික ඒකකයකි. බෞද්ධ ගිහි සමාජයේ ආරම්භය ඇතිවූයේ යසකුල පුත්‍රයාගේ මවුපිය දෙදෙනාගෙනි. ගිහියන් සඳහා බුදුරජාණන් වහන්සේ පංචශීලය අනුදැන වදාළහ. සංසාරගත දුකින් අත්මිදීම සඳහා ගිහි පැවිදි උභය සමාජයට පොදු මාර්ගයක් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ සේක. සම්බාධ සහිත ගිහි ජීවිතයක් ගතකිරීමෙන් නිවන් පසක් කරගැනීම පහසු නොවේ. ඒ සඳහා පහසු මග පැවිදි ජීවිතයට පත්වීම ය.

ගිහි සමාජය තුළින් ම ප්‍රභවය වූ පැවිදි සමාජය බාධා රහිත එකකි. පස්වග භික්ෂූන්ගෙන් ආරම්භ වූ පැවිදි සමාජය භික්ෂු, භික්ෂුණී වශයෙන් කොටස් දෙකකි. පැවිදි සමාජයේ සිරිත් විරිත්, ගති පැවතුම් හා ශ්‍රමණ ආකල්පයන් පිළිබඳ ව විනය පිටකයේ සඳහන්ව ඇත.

බුදු සසුනේ පැවැත්ම සඳහා භික්ෂු, භික්ෂුණී, උපාසක, උපාසිකා යන සිව් පිරිසගේ සම්බන්ධය ඉතා වැදගත් බව පිළිගත යුත්තකි. මේ ආකාරයේ ව්‍යූහාත්මක බෙදීමක් බුදුරජාණන් වහන්සේ ද අපේක්ෂා කළ බව මහාපරිනිර්වාණ සූත්‍රයෙහි මාර දිව්‍ය පුත්‍රයාට කළ ප්‍රකාශයෙන් පැහැදිලි වේ. සියලු කෙලෙසුන් නසා බුදුවීමෙන් අනතුරු ව තමා අවබෝධ කරගත් විමුක්ති මාර්ගය දේශනා කිරීමට සුදුස්සන් සොයා යෑමේ දී බුදුන් වහන්සේ වෙත පැමිණි මාර දිව්‍ය පුත්‍ර තෙමේ "භාග්‍යවතුන් වහන්ස දැන් පිරිනිවන් පාන සේක්වා, පිරිනිවන් පෑමට දැන් කාලය පැමිණ ඇතැ යි" ප්‍රකාශ කළේ ය. මෙහි දී පිළිතුරු දෙන බුදුරාජාණන් වහන්සේ "මාරය භික්ෂු, භික්ෂුණී, උපාසක, උපාසිකා යන සිව් පිරිස නියත ශ්‍රාවකභාවය ලබා ගැනීම, නුවණැත්තන් වීම, මනා සේ පුහුණු වී බහුශ්‍රැතභාවයට පැමිණීම,

ධර්මය හොඳින් ඉගෙන ධර්මානුකූලව හැසිරීම, ප්‍රතිපත්ති රැකීම, ධර්මය හොඳින් ඉගෙන අන්‍යයන්ට ඉගැන්වීමට හැකිවීම සහ මාගේ මේ බුද්ධ ශාසනය ලොව පුරා පැතිර යන තුරුම පිරිනිවන් නොපාන්නෙමි" යනුවෙන් ප්‍රකාශ කළහ.

මෙම ප්‍රකාශයෙන් පැහැදිලි වන්නේ බුද්ධ ශාසනය තහවුරු කොට අනාගත පැවැත්ම සඳහා භික්ෂු, භික්ෂුණී, උපාසක, උපාසිකා යන සිව් පිරිසේ වැදගත්කමයි. එසේම බුද්ධත්වයත් පරිනිර්වාණයත් අතර බුද්ධ ශාසනය තහවුරු කොට එහි ස්ථිර පැවැත්ම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සංවිධානය වීමත් මින් ප්‍රකට වේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ අවසාන කාලය වනවිට ගිහි පැවිදි යන දෙපාර්ශ්වය බෞද්ධ සමාජය වශයෙන් ස්ථිරව පිළිගෙන තිබුණු බව පැහැදිලි වේ.

කවර සමාජ සංස්ථාවක වුව ද පැවැත්ම සඳහා පිළිගත් නීති රීති පද්ධතියක් මෙන් ම ඒ අනුව ක්‍රියා කරන පිරිසක් ද අවශ්‍ය වේ. අලුතින් ආරම්භ වූ බුද්ධ ශාසනයේ චිර පැවැත්මට භික්ෂු, භික්ෂුණී, උපාසක, උපාසිකා යන සිව් පිරිසේ සම්බන්ධය වැදගත් විය. මෙම පිරිස අතර ඇත්තේ ස්ත්‍රී පුරුෂ වෙනසක් පමණි. එසේ නැතිනම් ගිහිපැවිදි බෙදීමයි. බුදු දහම අනුව බලන විට ගිහි පැවිදි දෙපාර්ශ්වය අතර සම්බන්ධය දේවවාදී ආගම්වල ගිහියාත් පූජකවරයාත් අතර සම්බන්ධයට සමාන නොවේ. භික්ෂූන් වහන්සේ නිවන් මගෙහි ගමන් කරමින් එම තත්ත්වය සාධනය කරගැනීම සඳහා ගිහියාට උපකාර වේ. එහෙත් දේවවාදී ආගම්වල මෙන් දෙවියාත් මිනිසාත් අතර අතරමැදියෙකු බවට භික්ෂූන් වහන්සේ පත් නොවේ. පැවිදි පක්ෂයක අයෙක් ගිහි පක්ෂයයට සම්පූර්ණයෙන් වෙනස් යැයි දැක්විය හැකි ලක්ෂණ බෞද්ධ ගිහි පැවිදි දෙපක්ෂය අතර දක්නට නැත. එකම අරමුණ ඉටු කරගැනීමට එකම මාර්ගයක ගමන්කරන දෙපිරිසක් ලෙස මේ දෙපාර්ශ්වය හැඳින්විය හැකි ය.

මුල් බුදුසමය අනුව භික්ෂූන් වහන්සේ බුදුදහමේ මූලික පරමාර්ථය වන නිවන ලබාගෙන සසර දුකින් මිදීම සඳහා උත්සහවත් වේ. මේ සඳහා සමාජ බැම්වලින් මිදී හුදෙකලාව ජීවත් විය යුතු තමාගේ ආත්ම විමුක්තිය සඳහා වෙහෙසිය යුතු කෙනෙකු ලෙස ථේරවාදී ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථවල විස්තර කර ඇත. පරමාදර්ශී තත්ත්වය මෙය වුවත් භික්ෂූන් වහන්සේලා ආත්ම විමුක්තිය සඳහා පමණක් නොව පරාර්ථ චර්යාව ද තම ජීවිතයේ අංගයක් කරගත යුතු බව මුල් බුදු සමයෙන් කියවේ. ප්‍රථම භික්ෂු හැට නම අමතා

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළේ "බොහෝ ජනයාගේ හිත සුව පිණිස චාරිකාවේ හැසිරෙන්න" යනුවෙනි. මේ අනුව බුදුරජාණන් වහන්සේ ද භික්ෂු සංඝයා සමග ගමින් ගමට වැඩම කරමින් යහපත් වූ ධර්මය දේශනා කළ සේක.

ගිහි පැවිදි සමාජ සම්බන්ධතාවයේ ආරම්භය බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවමාන සමය දක්වා ම ඈතට දිව යයි. ආමිසයෙන් සලකන ගිහි ජනතාවට අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් පැවිදි උතුමන් අනුශාසනා කළ යුතු බව සඳහන් වේ. ඒ අනුව දහම් දෙසීමේ දී මෙලොව හා පරලොව දියුණුවට හේතුවන ධර්ම දේශනා කළ බව පෙනේ. එදා ඉන්දියාවේ කුලය, ගෝත්‍රය, වර්ණය අනුව බෙදී ගිය සමාජයක් පැවතිණි. මෙම සමාජයට අවශ්‍ය වූයේ තම කණ්ඩායම් උසස් බව සමාජය හමුවේ ප්‍රකාශ කිරීමයි. එහෙත් එසේ වූ සමාජය යථාවාදී සමාජයක් නොවන බවත් අර්ථවත් වූ සමාජයක් වන්නේ සිව්වනක් පිරිසගෙන් සමන්විත වූ සමාජයක් බවත් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දේශනාව විය. පුද්ගලයා ක්‍රියාවෙන් වසලයකු හෝ බ්‍රාහ්මණයකු වන ආකාරය වසල සූත්‍රයේ දී දේශනා කර තිබේ.

සමාජයේ දියුණුව සඳහා අවශ්‍ය නොයෙක් අදහස් සහ පවුලේ හා සමාජයේ ඔවුනොවුන් කෙරෙහි පැවැත්විය යුතු යුතුකම් ද විවිධ සූත්‍රවල සඳහන් වේ. රටක් පාලනය කිරීමේ දී දසරාජධර්මයට අනුව පාලනය කළ යුතු බව විස්තර කර ඇත. සිඟාලෝවාද සූත්‍රයේ සදිසා නමස්කාරයෙන් සමාජ සම්බන්ධතා වර්ධනයට සිදු වන මෙහෙය පැහැදිලි කොට ඇත. මෙලෙස බලන විට රට වැසියන්ගේ නිරෝගීකම, පිරිසිදුකම, ධනය ඉපයීම, අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධතාව, සමාජයේ යහ පැවැත්ම, ධාර්මික ව රට පාලනය කිරීම ආදී කරුණු පිළිබඳ ව ඉතා වැදගත් අනුශාසනා පවත්වමින් බුදුරජාණන් වහන්සේ ගමින් ගමට වැඩම කළ බව පෙනීයයි. යථෝක්ත කරුණු දෙස බලන විට ගිහිපැවිදි සම්බන්ධතාව ඇතිවන ආකාරය වටහා ගත හැකි ය. පරලොව සඳහා පමණක් නොව මෙලොව සතුටින් ජීවත්වීමට අවශ්‍ය උපදෙස් ද බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ අතර භික්ෂූන් වහන්සේලා ද උන්වහන්සේ අනුගමනය කරමින් පරාර්ථ චර්යාවේ හැසිරෙන බව පෙනී යයි.

7.3 බටහිර ජාතීන්ගේ ආගමනයෙන් පැවිදි ගිහි සබඳතාවයට සිදු වූ බලපෑම

ශ්‍රී ලංකා සමාජය බටහිර ජාතීන්ගේ බලපෑමට ලක්වීම ආරම්භ වූයේ 16වන ශත වර්ෂයේ මුල දී පෘතුගීසින්ගේ පැමිණීමත් සමග ය. ක්‍රි.ව. 1505 දී ලොරෙන්සෝ ද අල්මේදා ඇතුළු පිරිස අහම්බෙන් ලංකාවට ගොඩබැසීමෙන් ආරම්භ වූ පෘතුගීසීන්ගේ බලපෑම්, ක්‍රි.ව. 1658 දක්වා කාලය තුළ ලංකාවේ මුහුදු බඩ පළාත්වල දක්නට ලැබුණි.

පෘතුගීසින් කුළු බඩු සෙවීමට හා කිතු දහම පැතිරවීමට පෙරදිගට පැමිණි බව සඳහන් වේ. මේ වන විට ලංකාවේ විදේශීය වෙළඳාම දියුණු මට්ටමක පැවතුණි. ප්‍රධාන වශයෙන් කුරුඳු, පුවක්, ගම්මිරිස්, සාදික්කා, අලි-ඇතුන් හා මැණික් ද වෙළෙඳාමට ඇතුළත් වූ භාණ්ඩ විය. එකල වෙළෙඳ කටයුතු කරගෙන යන ලද්දේ මුස්ලිම් වෙළෙඳුන් විසිනි. කෝට්ටේ රජු සමග සමීප සබඳතා ඇති කරගත් පෘතුගීසිහු වෙළෙඳ කටයුතු තමන් යටතට පවරා ගත්හ. එපමණක් නොව කෝට්ටේ රාජ්‍යය තුළ කතෝලික ආගම ව්‍යාප්ත කිරීමේ කාර්යය ද ආරම්භ කළහ.

බෞද්ධයන් හා හින්දු භක්තිකයන් අන්ධ ලබ්ධිකයන් සේ සලකා ස්වකීය ආගමට හරවාගැනීමට ද ඔවුහු ක්‍රියා කළහ. මේ සඳහා අනුගමනය කළ ප්‍රතිපත්ති කිහිපයක් විය. ආගම ප්‍රචාරය කිරීම සඳහා ප්‍රැන්සිස්කන් හා ඩොමිනිකන් නම් ආගමික නිකායවල පූජකවරු මෙහි පැමිණියහ.

රට වැසියන්ගේ භාෂාව ඉගෙන ගත් ඔවුහු ගමින් ගමට සංචාරය කරමින් ආර්ථික අතින් පහළ මට්ටමක සිටි මිනිසුන්ට ආධාර උපකාර කරමින් සිය ආගම දේශනා කළහ. විශේෂයෙන් මුහුදුකරයේ වෙසෙන්නන් කතෝලික ආගමට හරවා ගැනීමට සමත් වූහ.

කතෝලික ආගම පහතරට ප්‍රදේශයේ ව්‍යාප්ත වීමත් සමගම සමාජයේ බොහෝ අංශවල වෙනස්කම් රැසක් සිදු විය. මුහුදුබඩ ප්‍රදේශයේ කතෝලික ආගම පැතිර ගියත් කන්ද උඩරට ප්‍රදේශයේ එම කාර්යය පහසුවෙන් කිරීමට හැකිවූයේ නැත. උඩරටියන් තම සංස්කෘතික අනන්‍යතාව රැකගෙන සිටි අතර පහතරට සිංහලයෝ බටහිර සංස්කෘතියට නැඹුරු වූහ. පසු කාලයක සිංහල ජනතාව අතර උඩරට සිංහල සහ පහතරට සිංහල යැයි භේදයක් ඇතිවීමට මෙය ද එක් සාධකයක් විය.

පෘතුගීසීන් පැමිණෙන විට ලංකාවේ අධ්‍යාපන කටයුතු බුදු දහම හා පන්සල ඇසුරු කොටගෙන සංවිධානය වී තිබුණි. මේ හේතුවෙන් මනා ගිහි පැවිදි සබඳතාවක් සමාජය තුළ ස්ථාපනය විය. දෙපක්ෂය ම ඔවුනොවුන් ගෙන් ඉටුවිය යුතු යුතුකම් හා වගකීම් මනා ව අවබෝධ කරගෙන ක්‍රියා කරන්නට හේතු වූයේ ද විහාරස්ථානය මුල් කරගත් අධ්‍යාපනික රටාව නිසා ය. නමුත් කතෝලික ආගම පැතිරී යාමත් සමග ම පල්ලිය මූලික කරගත් අධ්‍යාපන රටාවක් මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල දක්නට ලැබුණි. මෙය එතෙක් පැවති ගිහි පැවිදි සබඳතාව බිඳ වැටීමට ප්‍රධාන හේතු සාධකයක් විය. මීට අමතරව පෘතුගීසි බලපෑම නිසා ලක්දිව වැසියන්ගේ විශේෂයෙන් ස්ත්‍රීන්ගේ ඇඳුම්වල වෙනසක් ඇතිවිය. එසේ ම රටේ භාෂාව හා සාහිත්‍යය කෙරෙහි ද වෙනස්කම් කිහිපයක් මෙ කල ඇති විය.

ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදුබඩ ලන්දේසි බලපෑම ක්‍රි.ව.1658 - 1796 දක්වා කාල සීමාව තුළ දක්නට ලැබුණි. දෙවන රාජසිංහ රජු ලන්දේසීන් සමග ඇති කරගත් ගිවිසුමක ආධාරයෙන් පෘතුගීසි බලය මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවලින් තුරන් කිරීම නිසා පසුකාලයේ දී ලන්දේසීන්ගෙන් රජතුමාට හිරිහැර සිදු වුණි. මේ නිසා ම "ඉඟුරු දී මිරිස් ගත්තා වැනි ය" යන කියමන සිංහල ජනප්‍රවාදයට එක් විය. ලන්දේසිහු පෙරදිග ඉන්දියා වෙළෙඳ සමාගම (voc) මගින් ලංකාවේ පාලනය සිදු කළහ. එහි ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථානය වූයේ ජාවා දූපතේ බතාවියයි. ශ්‍රී ලංකාවේ පාලනය ද එහි සිට කරන ලදී.

ලන්දේසි පාලන සමයේ අධ්‍යාපනය අනිවාර්ය විය. ලන්දේසීහු අධ්‍යාපන ක්‍රමය තුළින් ආගම ප්‍රචාරය කිරීම අරමුණු කරගත්හ. ඔවුන්ගෙන් දේශීයත්වයට නොගැළපෙන අධ්‍යාපන ක්‍රමයක් ස්ථාපිත කරන්නට විය. පන්සල හා ගිහි ජනතාව අතර පැවති සබඳතා තවදුරටත් දුරස් ව යාමට මෙම ලන්දේසි අධ්‍යාපන රටාව හේතු විය.

ක්‍රි.ව. 1796 දී බ්‍රිතාන්‍ය පෙරදිග වෙළෙඳ සමාගම විසින් ලංකාවේ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශ යටත් කර ගන්නා ලදි. ඉන්පසු 1815 දී ඇති කරගත් ගිවිසුමක් මගින් මුළු දිවයින ම බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිතයක් බවට පත්විය. ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනය කේන්ද්‍රීය කරගත් අධ්‍යාපන රටාවක් දක්නට ලැබුණු අතර මේ නිසා සාම්ප්‍රදායික ව පැවති අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ වෙනස්කම් රැසක් ද ඇති විය.

වර්ෂ එකසිය තිස්තුනකට අධික කාලයක් ඉංග්‍රීසිහු විවිධ උපාය සහ උපක්‍රම භාවිත කරමින් ආණ්ඩුකාරවරුන් සහ නියෝජිතවරුන් මාර්ගයෙන් මේ රටේ අධ්‍යාපන රටාව ඉංග්‍රීසීන්ට ගැළපෙන ආකාරයට සකස් කිරීමට

පියවර ගත්හ. එහි දිගුකාලීන ප්‍රතිඵලය වූයේ පන්සල මුල් කරගත් අධ්‍යාපන ක්‍රම බැහැර වී පල්ලිය පදනම් කරගත් ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනයට ලාංකිකයන් නැඹුරු වීමයි.

සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල ගිහි පැවිදි සබඳතාව බිඳ වැටීමට මූලාරම්භය වූයේ පෘතුගීසීන්ගේ ආගමනය බව වැඩි දුරටත් සඳහන් කළ හැකි ය. පෘතුගීසීහු මෙරට රෝමානු කාතෝලික ආගම පැතිරවීමේ ක්‍රියාවලිය මනා ව සිදු කළහ. කෝට්ටේ ධර්මපාල රජු බෞතීස්ම කිරීමෙන් පසු කතෝලික පූජකවරු ක්‍රිස්තියානි දහම රටපුරා ව්‍යාප්ත කරලීමට පටන් ගත්හ. ඇතැම් විට ඔවුහු මේ සඳහා කඩුවේ හා තුවක්කුවේ ආධාරය සෙවූහ. එසේම ඔවුන්ගේ පාලනය යටතේ පැවති පළාත්වල සියලු ම බෞද්ධ විහාරාරාම වනසා දමන ලද්දේ ය. ඉසුරින් අලකපුරය පවා දිනූ කෝට්ටේ රාජධානියෙහි සහ සීතාවක රාජධානියෙහි නටඹුන් වත් අද දක්නට නොමැත්තේ ඔවුන් විසින් සිදු කළ සාහසික ක්‍රියා නිසා ය. මේ නිසා මුහුදුබඩ පලාත්වල සිටි භික්ෂූන් ද ජන ප්‍රධානියෝ ද රුහුණට හා කන්ද උඩරටට පලා ගියහ. පන්සල ආශ්‍රිතව තිබූ අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ බිඳවැටීම ද මේ සමග සිදුවිය.

එය උගත් යැයි සම්මත ව තිබූ ශ්‍රී ලාංකික සමාජය නූගත් තත්ත්වයකට ඇද දැමීමට ද ඉවහල් විය. තව ද ධනය පාදක කරගෙන ඉහළ පහළ තත්ත්වයක් හෙවත් ධූරාවලියක් නිර්මාණය වීම ද මේ සමග සිදුවිය. එසේ ම ලාභ ප්‍රයෝජන බලාපොරොත්තුවෙන් බොහෝ අය කතෝලික ආගම වැළඳ ගැනීම නිසා මෙරට පන්සල ආශ්‍රිතව පැවති අධ්‍යාපන ක්‍රමය බටහිරකරණයට නතු වීම සිදුවිය.

මේ නිසා පන්සල හා ගම අතර තිබූ සබඳතාවය ගිලිහී ගොස් එය නායක්කාර වංශයට සම්බන්ධ වීම දක්නට ලැබේ. භික්ෂූන් වනසමින්, බණ පොත් ගිනිලමින් පළමුවන රාජසිංහ රජු ශිව සමය වැළඳගෙන බෞද්ධ සංහාරය ඇරඹූවිට භික්ෂූන් වහන්සේලා උඩරට ප්‍රදේශ කරා ගියහ. රාජසිංහ රජතුමාට එරෙහිව කටයුතු කළ කොණප්පු බණ්ඩාර පැන ගිය කළ භික්ෂූන් ඔහු සඟවාගෙන ඇතැයි සිතා තදින් උරණ වී ඔහු ඉල්ලා තර්ජනය කළේ ය. හේවාහැට වැසියෝ කොණප්පු බණ්ඩාර වැනි රෝගී මිනිසකු රාජසිංහයනට බාර දී කොණප්පුට කොළඹට පැන යාමට මං සැලසූහ. මෙයින් අධිකතර කෝපයට පත් රජතුමා කොණප්පු බණ්ඩාරට අනුශාසනා කළ භික්ෂූන් හැට එක් නමක් මරා දමා විහාර වැනසූ බව "මන්දාරම්පුර පුවතෙහි" විස්තර වේ.

පිරිහුණු යුගයේ භික්ෂුව නියම ශාසනික ප්‍රතිපත්ති නොදත්තේ ය.

ඒ යුගයේ ලංකාවේ කිසිම කලෙක නොවූ විරූ භික්ෂු පිරිසක් ඇති වූහ. **රොබට් නොක්ස්** සඳහන් කරන පරිදි මෙකල සිටි භික්ෂු පිරිස දෙ කොට සකි. ඉන් පළමුවැනි කොටස තෙරුන් වහන්සේලා ය. දෙවන කොටස ගණින්නැහැලා ය. මහනුවර අඳුරු යුගයේ තෙරුන් වහන්සේලා සිටියේ ඉතා ටික දෙනෙකි. පසුකාලීනව මෙම සම්ප්‍රදාය දෙකම අභාවයට පත් වූ බව පෙනේ.

මහනුවර අඳුරු යුගයෙහි තෙරවරුන්ගෙන් අනන්‍ය වූ මහණ පිරිස ගණින්නැහැලා වශයෙන් හැඳින්වූහ. "ගණයි" වශයෙන් **රොබට් නොක්ස්** විසින් සඳහන් කරනු ලබන මොවුහු "ගණින්" 'ගණින්නාන්සේ' ආදී නම් වලින් ප්‍රසිද්ධ වූහ. මේ ගණින්නැහැලා සිවුරක් පොරවාගෙන එයට උඩින් බඳපටියක් බැඳ සිටීම සාමාන්‍ය සිරිත විය. සමහරු යටින් කහවතක් හැඳ එයට උඩින් රෙද්දක් හැඳ සිටියහ. පළමු වැනි රාජසිංහ රජු සමයෙහි ඇති වූ බිය නිසා ඇරඹුණු මේ සිරිත කලක් යන තුරු අත්හළ බවක් නොපෙනේ. භික්ෂුවට අදාළ නොවන චර්යා රටාවන්හි මොවුන්ට නිරතවන්නට සිදුවිය. නමුත් ශාසනය රැකගන්නට වෙනත් විකල්පයක් නොවූයෙන් එබඳු ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කරමින් හෝ භික්ෂු ශාසනය රැකගන්නට ඔවුන් කළ සේවය ඉතා උසස් කොට සැලකිය හැකි ය. කෙසේ වුව ද සංඝයා වහන්සේලා සතු ව තිබූ ශාස්ත්‍රීය ලිපි ලේඛන ගණින්නාන්සේලා මගින් ගිහියන් අතට පත්වීමත් මේ කාල පරිච්ඡේදයේ දී සිදුවිය. ඇතැම් අය මේ නිසා විවිධ වෘත්තීන් සොයාගෙන සිවුරු හැරයාමට ද පුරුදු වූහ. මෙලෙස ගිහි පැවිදි සබඳතාව ගිලිහී යාමට බටහිර ජාතීන්ගේ ආගමනය ඉවහල් වූ බව කීම යුක්ති යුත්ත ය.

7.4 පිරිවෙන, පන්සල අවට සමාජයේ යහපත උදෙසා භික්ෂුවගේ කාර්යභාරය

බුදු දහම ලංකාවට හඳුන්වා දුන් අවස්ථාවේ පටන් විහාරස්ථාන හා ජනතාව අතර කිට්ටු සබඳතාවක් පැවතුණි. විහාරස්ථානය යනු හුදෙක් ආගමික කටයුතුවලට පමණක් සීමා වූ ස්ථානයක් නොවේ. එය ජනතාව එක් රැස්වන, සාකච්ඡා කරන සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයක් ද විය. පාලක පක්ෂයේ පමණක් නොව සාමාන්‍ය ජනතාවගේ දරුවන් ද අධ්‍යාපනය ලැබුවේ විහාරස්ථානයෙනි. එනිසා එය අධ්‍යාපන ආයතනයක් වශයෙන් ද ක්‍රියා කළේ ය. ජනතාව හා පාලකයන් අතර ගැටුම් ඇති වූ අවස්ථාවන් හි භික්ෂූන් වහන්සේලා මැදිහත් වී ඒවා සාමයෙන් විසඳූහ.

ඉතිහාසයේ සඳහන් තොරතුරු මෙසේ වුවත් වත්මන් සමාජය බෙහෙවින් වෙනස් වී ඇත. ඒ නිසා අතීතයේ ක්‍රියා කළ පරිද්දෙන් වත්මන් සමාජයේ භික්ෂූන්ට ක්‍රියා කළ නොහැකි බවට මතයක් ද ඇත.

පොදු යහපතට කටයුතු කිරීමට අපේක්ෂා කරන භික්ෂුවක් ප්‍රථමයෙන් සමාජයේ ප්‍රගමනයට බාධක වන ගැටලු පිළිබඳ ව තියුණු දැනුමක් ලබාගත යුතු ය. ජනතාවගෙන් පෝෂණය වෙමින් ජනතාව අතර ජීවත්වන භික්ෂුවට ඔවුන් මුහුණපාන ගැටලු සහගත තත්ත්වයන් මොනවා දැයි හොඳින් අවබෝධ කරගත හැකි වේ. එහිදී ද බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශිත ක්‍රම අනුගමනය කළ යුතු ය.

මේ අනුව අවට සමාජයේ පවතින ගැටලු සහගත තත්ත්වයන් නැත හොත් ජනතාවට හානි කර තත්ත්වයන් සමාජ විද්‍යාවේ විධික්‍රමයන්ට අදාළ ව ප්‍රශ්න මාලා, නිරීක්ෂණ, සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, සම්මුඛ සාකච්ඡා ආදී ක්‍රමවේද අනුගමනය කරමින් අධ්‍යයනය කළ යුතු ය. ඇතැම් විට ගැටලුවක් මතු පිටින් පෙනෙන තත්ත්වයට වඩා හාත්පසින් වෙනස් කරුණු මත පදනම් ව තිබිය හැකි ය. නිදසුනක් ලෙස දුප්පත්කම යන්න සලකා බලමු. දුප්පත්කම අප සමාජයේ පැතිර පවත්නා පොදු ප්‍රශ්නයකි. එයට හේතු රාශියක් තිබිය හැකිය. ධනය පරිහරණය හා කළමනාකරණය පිළිබඳ නූගත්කම එයට හේතුවිය හැකි ය. මෙම තත්ත්වයන් පෞද්ගලික හැකියාවන් හා කැපවීම් තුළින් වළක්වාගත හැකි වේ. එහෙත් එසේ වළක්වාගත නොහැකි තත්ත්වයන් ද වේ. ඇතැම් කරුණු වැළැක්විය හැක්කේ සංවිධානය වීමෙනි. යම් සමාජයක ධනය පුද්ගලයන් අතලොස්සක් අතර ඒකරාශි වීම වේගයෙන් සිදුවේ නම් එම සමාජයේ දිළිඳු භාවයට ද එය හේතුවක් වේ. එවැනි තත්ත්වයකට පිළියම් යෙදීමට සංවිධානයක් පැවතීම වඩා යෝග්‍ය වේ. සෑම විහාරස්ථානයක ම දායක සභාවක් ඇත. කරුණු හොඳ හැටි අධ්‍යයනය කිරීමෙන් පසු ගැටලුවක යථා ස්වභාවය දායක සභාව රැස්වන අවස්ථාවක පැහැදිලි කර විසඳිය හැකි ය.

වර්තමාන සමාජයේ බරපතල සමාජ ප්‍රශ්න උද්ගත ව ඇත. ඒවා කොතෙක් දුරට පිරිවෙන/පන්සල අවට සමාජයේ ජීවත්වන පරිසරය තුළ බලපවත්වන්නේ ද යන්න භික්ෂුවක විසින් වටහාගත යුතු ය. අපරාධ, හොරමැර කම්, හා මත් ද්‍රව්‍ය භාවිතය ඉන් කිහිපයකි. මෙම අයහපත් වාතාවරණයෙන් ජනතාව ගලවා ගැනීමට නම් ඒවා පැතිර යාමට මුල්වන හේතු හා පැතිර යන්නේ කුමන ජන කොටස් අතරේ ද යන්න වටහාගත යුතු වේ. ඒ සඳහා මුලින් දක්වන ලද ක්‍රමවේදය යොදා ගත යුතු වේ.

භික්ෂුවකට තමා ඇසුරු කරන පිරිස සමග සාකච්ඡා කළ හැකි ය. විවිධ අවස්ථාවන්හි ඔවුන්ගේ හැසිරීම නිරීක්ෂණය කළ හැකි ය. තව ද අසල්වාසීන්ගෙන් කරුණු විමසා බැලීමට පුළුවන. එමගින් මත් වතුර පානයට හෝ වෙනත් අපරාධවලට සම්බන්ධවන්නේ කවුරුන් ද යන්න දැනගත හැකි වේ. මෙරට අමද්‍යප ව්‍යාපාරයට නායකත්වය දුන්නේ භික්ෂූන් වහන්සේලා ය. එමෙන් ම ග්‍රාම සංවර්ධන ව්‍යාපාරයේ දී ද උන්වහන්සේලා කැපී පෙනෙන මෙහෙයක් ඉටුකර ඇත. ග්‍රාම සංවර්ධන සමිති මගින් ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ගැටලු රැසකට පිළියම් යෙදීමට පුළුවන. ග්‍රාමීය මාර්ග ජල හා සනීපාරක්ෂක පහසුකම් පමණක් නොව හොඳින් සංවිධානය වූ විට ඊට දුප්පත්කම පවා අභිබවා යාමට හැකියාව ඇත. ග්‍රාමීය නිෂ්පාදන අලෙවි කිරීම සංවිධානාත්මක ව සිදුකිරීම ඊට පිළිතුර වේ. මෙවැනි ක්‍රියාවලියක දී රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන, ගම සමග සම්බන්ධීකරණය කිරීම භික්ෂූන් වහන්සේට කළ හැකි ය. තව ද ජනතාව අතර කෘෂිකාර්මික, වෙනත් කාර්මික නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍යය ආදියට සම්බන්ධ දැනුම අදාළ බාහිර ආයතන සමග සම්බන්ධ වීමෙන් ගමට හඳුන්වාදීමේ වැඩපිළිවෙළ මෙහෙයවීමට භික්ෂුවකට හැකියාව ඇත.

මෙසේ විශේෂයෙන් පිරිවෙන/පන්සල අවට සමාජයේ ජනතාවගේ ගැටලු සඳහා විසඳුම් සෙවිය යුත්තේ ඔවුන් පිළිබඳ කරුණාවෙන් හා මෛත්‍රියෙන් මිස අනෙකුත් ලාභ ප්‍රයෝජන බලාපොරොත්තුවෙන් නොවේ. ජනතාවට තම ගැටලු විසඳාගැනීමට සුදුසු ඉඩකඩ සැලසීම හා මග පෙන්වීම භික්ෂුවකගෙන් ඉටුවිය යුතු සේවාවකි.

මෙවැනි වටපිටාවක් යටතේ කරුණු හැදෑරීමේ දී පෙනීයන්නේ සමාජය පිළිබඳ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයට උපනිශ්‍රය විය යුතු කරුණු එමට ඇති බවයි. ඕනෑම සමාජ වෙනස්වීමක් පසුබිමේ පුද්ගලයා හා සමාජය අතර පවතින අන්තර්ක්‍රියා සමුදය නිරන්තර ව සමාජ විද්‍යා අධ්‍යයනයට නිමිති සපයන බව මේ අනුව පැහැදිලි කරුණකි.

07 ක්‍රියාකාරකම

01. ඔබ/ඔබ වහන්සේ කවුද? විවිධ පුද්ගලයන් හමුවේ දී ඔබ හඳුන්වා දෙන ආකාරය ලියා දක්වන්න.

02. රැල්ෆ් ලින්ටන් නම් සමාජ විද්‍යාඥයා විසින් සමාජය පිළිබඳ ඉදිරිපත් කළ නිර්වචනය කුමක් ද?

03. I. පුද්ගලයෙකු සමාජානුයෝජනය වීමේ දී වඩා වැදගත් කාර්යයක් සිදුකරන්නේ ප්‍රාථමික සමූහ මඟිනි.

II පුද්ගලයෙකු සමාජානුයෝජනය වීමේ දී වඩා වැදගත් කාර්යයක් සිදුකරන්නේ ද්විතීයික සමූහ මගිනි.

ඉහත මාතෘකා දෙකෙන් ඔබ වඩාත් කැමති මාතෘකාවකට පක්ෂ ව මූලාශ්‍ර පොතපත භාවිත කර පිරිවෙනේ බිත්ති පුවත්පතට ලිපියක් සකස් කරන්න.

04. දම් දෙසුමට පෙර තම ශ්‍රාවක වර්ගයා පරීක්ෂණයට ලක්කිරීමට බුදුරජාණන් වහන්සේ භාවිත කළ ක්‍රමවේද ලැයිස්තු ගත කරන්න.

05. කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.

I. මෙරටට පැමිණි බටහිර ජාතීන් කවුරුන් ද?

II. බටහිර ජාතීන් පෙරදිගට පැමිණීමේ දී පැවති අරමුණු කුමක් ද?

III. මුහුදුබඩ ප්‍රදේශ පමණක් යටත් කරගෙන සිටි බටහිර ජාතිය නම් කරන්න

IV. මුළු රටම යටත් කරගෙන සිටි බටහිර ජාතිය නම් කරන්න

06. ඔබේ පිරිවෙනේ සහෝදර ශිෂ්‍ය භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ සහ ශිෂ්‍යයින්ගේ පෞද්ගලික තොරතුරු පිළිබඳ සමීක්ෂණයක් කරන්න. (පහත සඳහන් ප්‍රශ්නාවලිය ඒ සඳහා උපයෝගී කර ගන්න)

I ඔබේ නම : ....

II ඔබේ ලිපිනය : ....

III ඔබේ ගම පිහිටි පළාත : ....
දිස්ත්‍රික්කය : ....
ප්‍රා.ලේ. කොට්ඨාසය: ....
ග්‍රා.සේ. කොට්ඨාශය : ....

IV මවගේ නම : ....
පියාගේ නම : ....

V සහෝදරයන් ගණන : ....
සහෝදරියන් ගණන : ....

VI ඔබ පවුලේ කී වැනියා ද : ....

VII ඔබගේ වයස : ....

ඔබ පිරිවෙනට පැමිණෙන විට වයස : ....

- ඔබට හැඟෙන පරිදි භික්ෂූන් වහන්සේගේ ප්‍රධාන වගකීම් මොනවාද?
- භික්ෂූන් වහන්සේ නමක් ලෙසින් ඔබ වැඩිහිටියන් උදෙසා දෙන අනුශාසනා මොනවා ද?
- මෙම සමීක්ෂණය තුළින් ඔබ ලබාගත් නිගමනය ඔබේ විෂය භාර ගුරුවරයා සමඟ සාකච්ඡා කරන්න. පසුව ඔබේ පිරිවෙනේ ශිෂ්‍ය භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ ශිෂ්‍යයින්ගේ පවුල්වල සමාජ පසුබිම පිළිබඳ ඔබ බැසගත් නිගමනය කුමක් දැ'යි ප්‍රකාශ කරන්න.